Oświadczenie złożone
przez senatora Jacka Trelę
na 12. posiedzeniu Senatu
w dniu 23 maja 2024 r.

Oświadczenie skierowane do przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Macieja Świrskiego oraz do prezesa Prokuratorii Generalnej RP Mariusza Haładyja

Zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustala corocznie, nie później niż do dnia 30 września, sposób podziału wpływów z abonamentu, o których mowa w ust. 1, między jednostki publicznej radiofonii i telewizji w następnym roku kalendarzowym, w tym minimalny udział terenowych oddziałów spółki, o której mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji. Następnie przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przekazuje zaliczki do poszczególnych ośrodków regionalnych.

Dodatkowo wskazać należy, że wiążącą podstawę przyznania spółce środków z tytułu opłat abonamentowych oraz opłat z tytułu niewykonania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych stanowi art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych. Zostało w nim wyraźnie wskazane, że podstawą przyznania finansowania jest analiza planu programowo-finansowego, o którym mowa w art. 21c ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, oraz sprawozdania, o którym mowa w art. 31b ust. 1 tej ustawy, za poprzedni rok kalendarzowy, a także analiza określonych w nich kosztów. Należy się z tego wywiązać nie później niż do dnia 30 września.

Jeśli chodzi o rok 2024, to po 30 września 2023 r. brak jest podstaw do przesunięcia terminów wypłat ustalonych na podstawie uchwały KRRiT nr 194/2023 z 13 września 2023 r. Tymczasem w wyniku działań KRRiT opisanych w dalszej części rozgłośnie regionalne Polskiego Radia nie otrzymują należnych im środków z abonamentu.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uchwałą nr 40/2024 z dnia 7 lutego 2024 r. nałożyła na spółki radiofonii i telewizji publicznej szereg dodatkowych obowiązków planistyczno-sprawozdawczych w zakresie programowo-finansowym. Uchwała przewidująca ponadustawowe obostrzenia w zakresie uzyskiwania środków jest niezgodna z przywołanymi przepisami ustawy abonamentowej, przewiduje bowiem inne wymogi niż wynikające z hierarchicznie wyższych norm przepisów prawa, a dostarczone załączniki przewidują inny sposób alokowania kosztów i sprawozdawania informacji niż obowiązujące w tym zakresie dokumenty, które są wprost wymienione w przepisie rangi ustawowej i zostały zatwierdzone przez samą KRRiT.

Można to przedstawić na przykładzie Radia Lublin. Uchwałą nr 325/2023 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zatwierdziła plan programowo-finansowy Radia Lublin SA na 2024 r. W planie tym środki z abonamentu (z przychodów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji) stanowią 38,58% kosztów realizacji misji. Wspomniany plan programowo-finansowy wraz ze sprawozdaniem, o którym mowa w art. 31b ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, stanowią jedyne dokumenty, które zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 ustawy o opłatach abonamentowych są podstawą wypłaty środków.

Zgodnie z oświadczeniem złożonym przez spółkę Polskie Radio – Regionalna Rozgłośnia w Lublinie „Radio Lublin" SA w likwidacji z siedzibą w Lublinie środki pochodzące z wpływów z opłat abonamentowych spółka przeznaczy na pokrycie kosztów: tworzenia programu radiowego na antenie regionalnej zgodnie z planem programowo-finansowym spółki na 2024 r.; rozpowszechniania programu w technologii analogowej oraz DAB+ (teletransmisja, częstotliwość itp.); innych przedsięwzięć związanych z realizacją misji, o której mowa w art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji (prowadzenie i rozwijanie serwisu internetowego, nowe media).

Pomimo złożenia wymaganych ustawowo dokumentów, w tym zestawień finansowych (rozliczenia kosztów realizacji misji za styczeń, luty i marzec 2024 r.), o które zwrócił się przewodniczący KRRiT, do dnia dzisiejszego (22 maja 2024 r.) na rachunek spółki nie wpłynęły żadne środki abonamentowe.

W piśmie z 13 lutego 2024 r. przewodniczący KRRiT poinformował Regionalną Rozgłośnię w Lublinie „Radio Lublin" SA o złożeniu środków z wpływów abonamentowych do depozytu sądowego w celu podjęcia ich przez upoważnione osoby. Depozyt został przez sąd w Lublinie zwrócony z uwagi na brak podstaw do skorzystania przez KRRiT z postępowania cywilnego w tym zakresie. Mimo to w piśmie z 16 kwietnia 2024 r. przewodniczący KRRiT poinformował spółkę, iż środki z wpływów abonamentowych przeznaczone

na realizację misji publicznej Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni w Lublinie „Radio Lublin” SA w dniu 15 kwietnia br. zostały znów przekazane do depozytu sądowego celem podjęcia ich przez upoważnione osoby po wykazaniu umocowania do reprezentacji spółki. Tymczasem z dniem 19 lutego 2024 r. likwidator rozgłośni został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego, a zatem istnieje organ uprawniony do reprezentacji spółki i nie ma żadnych podstaw do wstrzymywania wypłat.

Przewodniczący KRRiT nie przekazał środków należnych spółce za okres styczeń – maj br. w kwocie 4 milionów 13 tysięcy 850 zł. Przewodniczący KRRiT bezpodstawnie wykorzystuje instytucję depozytu sądowego, aby uchylić się od wypłaty pieniędzy na rzecz spółki, rozgłośni regionalnej. Takie działania naruszają obowiązek postępowania organów państwa zgodnie z przepisami prawa. Spółka wzywała Krajową Radę Radiofonii i Telewizji do przestrzegania przepisów w zakresie przekazywania jednostkom publicznej radiofonii i telewizji środków pochodzących z wpływów abonamentowych, tj. art. 8 ust. 1–3 ustawy o opłatach abonamentowych, a także apelowała o przekazywanie środków zgodnie z przyjętym harmonogramem oraz na podstawie dokumentów określonych w przepisach.

Utrzymywanie się takiej sytuacji w kolejnych miesiącach grozi utratą płynności finansowej. Spółka Polskie Radio – Regionalna Rozgłośnia w Lublinie „Radio Lublin” SA w likwidacji z siedzibą w Lublinie zatrudnia 105 osób. Ma wobec nich zobowiązania finansowe z tytułu wynagrodzeń za pracę. Spółka ma także zobowiązania wobec ZUS oraz urzędów skarbowych. Wobec braku wpływów od KRRiT z tytułu abonamentu spółka w sposób trwały przestanie regulować swoje zobowiązania w lipcu 2024 r.

1. Czy przewodniczący KRRiT zamierza kontynuować opisane działania i bezpodstawnie odmawiać realizacji obowiązku dystrybucji środków finansowych na rzecz ośrodków regionalnych, w tym na rzecz spółki Polskie Radio – Regionalna Rozgłośnia w Lublinie „Radio Lublin” SA w likwidacji z siedzibą w Lublinie?

2. Czy prezes Prokuratorii Generalnej RP widzi możliwość interwencji w opisanej sprawie celem przywrócenia stanu zgodnego z prawem?

Jacek Trela